ДЕНЬ 22. ΣΙΥΝΑ
1919
РОКУ
M.M.

НАРОДНЯ БІБЛІОТЕКА »НАСТУП«

ЧИСЛО 13.

Петро Олійник

ДЕНЬ 22. СІЧНЯ 1919. РОКУ

ПРАГА 1941

НАКЛАДОМ В-ВА »ПРОБОЄМ«

Тираж 5000 примірників

Обгортка М. Михалевича

Друкарня І. Андреска вд., Прага XII., Белеградська 10

1. РЕВОЛЮЦІЙНІ ДНІ.

„— Я читаю кожного дня книжки, але я ані разу не зустрів справжньої книжки (поеми) про нашу — у віки — революцію“.

М. Хвильовий.

Так, це була — у віки — революція. Україна ще й досі кипить у її вогні. Її жар щодня то більш палить серця, розвогнює душі. Розпалене багаття національних змагань — не гасне й не погасне, бо »як завтра день угледять люде, — так Україна жити буде«. Бо Україна — це та велика мільйонова стихія, що посідає в собі якусь надзвичайну незглибиму силу, що часто підчас століть несподівано й, здавалося б, назверх нежданно проявлялася в імпозантних відрухах всенаціонального пробудження.

Таке було й у 1917. році. Цього ж року українська стихія започатковує наглядно ту велику »мятежну епоху«. що ще й досі не завершилась. Почалося ж із Петербурґа, того, що збудований на козацьких кістках і що за царату був символом і столицею найбільшого поневолення й тюрми народів. Там-то революцію започаткували перші українські матроси. А дня 12. березня 1917. р. відбулася перша величезна українська маніфестація

в тодішній столиці. Взяло в ній участь, як описують учасники та очевидці, понад 30.000 українського вояцтва та громадянства. Були на ній присутні делеґації й представники майже всіх народів великої імперії та деяких чужинних народів. Розпочалася вона панахидою за Ґенія тієї ж стихії Тараса Григоровича Шевченка, що її відправив у Казанському Соборі й на площі (бо Собор не зміг помістити всіх учасників) настоятель собору митрофорний протоєрей Філософ Орнатський. Сповнялося бажання великого поета, щоб і його »в сімї великій, в сімї вольній і новій« помянути. Помянув його народ чинно, ділом. А після панахиди всі присутні співають серед найбільшого піднесення безсмертний »Заповіт«. Вперше в Петербурзі лунало тоді на прапорах і в могутніх окликах »Хай живе вільна Україна«. І вона жила вже не лише в серцях маніфестантів, але на яві, на квітучих землях української території. Цей рік започаткував велике будівництво та видвигнув справу української державности на вістрях зброї і збройних чинів.

Загомоніла ж ціла Україна й творила велику дійсність — вільне державне життя. Творила його, не оглядаючись на нікого, але своєю власною волею і силою. Та вороги, що привикли жити коштом України та українців, не так скоро, та й не так легко зрікалися свойого насильства. Треба було збройною силою здобувати кожну змогу незалежного життя і кожну пядь рідної землі.

Зашуміла й закурилась Україна у війнах і повстаннях. На її бо землі напливали вороги за ворогами, як потоки і треба було кожну навалу силою

подолівати й із кожною збройно змагатись. При тому не для всіх було ясним, що надійшла рішальна хвиля, що надійшов найбільш відповідальний час, що приходив мент великих дій і зривів і народження нових епох. Багато ж було таких, що ще спали, що не відчули великого зову та не відчули на собі вагітної відповідальности за свою долю й за долю майбутніх поколінь і майбутнього розвою нації, що спочивала в їхніх руках і залежала від їхньої постави. Тому нераз підчас тих державновесняних днів захмарювався обрій і воля губилась в туманах і курявах вибухів ворожої зброї. Але це не заслонювало того, що робилось. А творились величні дії. Україна ставала могучою стопою »у народів вольних колі« й її представники брали участь у міжнародніх мирових переговорах і умовах. Українська держава вже не була мрією, не була леґендою, але найбільш реальною дійсністю, міжнароднім світовим фактором на Сході Европи. За що боролись ряди поколінь через сотки літ, — це сповнювалося у тих гарячих геройських революційних днях.

2. ШЛЯХ ЗЄДИНЕННЯ.

. . . І Україна дметься в гору . . . І люблю я її — Україну — ясно і буйно . . .

М. Хвильовий.

Серед грюкоту боїв і напружних змагань відгреміла й велика подія проголошення самостійности дня 22. січня 1918 р. Хоча Київ вже був безпосередньо загрожений і частинно відбувалась вже евакуація Золотоверхої Столиці, та проте державне будівництво не мало жадного стриму. Серед гуку розривних стрілен і кріcової пальби відбулося святочне засідання Центральної Ради, яка всьому народові й всім грядучим поколінням передавала величні слова IV. Універсалу: **»Від нині Українська Народня Республіка стає самостійною, від нікого незалежною, вільною, суверенною державою Українського Народу«.**

Це був величній історичний день, у якому »здійснилась давня мрія... батьків, борців за волю« і всієї Української Нації.

Та... »в трудну годину народилась воля України«. Бо родилась вона серед боїв і крови. Треба було боротись за кожну пядь землі й треба було провадити боротьбу з ворогом, що заливав своїми полками Україну зо всіх сторін. І боротьба розго-

рілась на життя і смерть. Брали в ній участь не лише військові бойовики багатьох фронтів, але й молоді юнаки, студенти та ґімназійні учні. Наказ проводу взивав до боротьби, до оборони державности всіх — і старих і малих. І послушні наказові пішли навіть невишколені якслід ґімназійні учні.

Проходили бої і серед боїв росла державність, могутніла воля до перемоги та до державного життя, що творилось по всіх українських землях.

Дня 1. листопаду 1918. р. зірвалася до вольного життя Галицька Волость, за нею Карпатська Україна. Рвали ярмо розшматованої землі й започатковували нові великі дії. Серед них ясніє величній чин зєдинення, злуки всіх Українських Земель в одну нероздільну цілість. Конечність і потребу того акту відчували всі землі, бо й самі обставини й вимога хвилі вимагали великої сили, великої збройної армії для противаги всім ворогам.

І як тільки Галицька Волость підняла повстання й проголосила державність на західніх землях — вже відразу тоді виринула як актуальна справа правного та й фактичного зєдинення з центральними східніми землями. В тій цілі вислано делеґацію до Хвастова, що там зустрілась із делеґацією Директорії. Галицька делеґація в складі д-ра Дм. Левицького і д-ра Лонгина Цегельського прибула до Хвастова 1. грудня 1918. р. Ще того самого таки дня підписала вона слідуючий акт:

»Іменем Української Народньої Республіки — Директорія: Володимир Винниченко, Симон Петлюра, Федір Швець і Панас Андрієвський і іменем Західньої Української Народньої Республіки —

д-р Лонгин Цегельський і д-р Дмитро Левицький як повновласники Української Національної Ради і Державного Секретаріяту заявляють: Йдучи за найгарячішими бажаннями Українського Народу обох Українських Народніх Республік бути якнайскорше і на віки злученими в єдиній неподільній незалежній та суверенній Українській Державі та виповнюючи висловлену виразну волю верховних і рішальних Тимчасових Орґанів обох цих держав. а саме: волю Українського Національного Союзу й установленої ним Директорії з одного боку та Української Національної Ради і Ради Державних Секретарів з другого боку злучитись в одно державне тіло, заключаємо цим слідуючий передвступний договір про державну злуку«.

Обі сторони зобовязалися в найкоротшому часі перевести в діло державну злуку, щоб створити справді неподільну державну одиницю. При тому обі сторони в § 4. застерегли собі задержання і надалі територіяльної автономії з огляду на культурні та соціяльні окремішности. що їх витворили історичні обставини на тих землях.

Після повороту делеґації ЗУНР до Станиславова, тодішнього місця осідку уряду Галицької Волости, відбулося в Станиславові дня 3. січня 1919. р. торжественне засідання найвищого законодатного орґану ЗУНР — Української Національної Ради, яка одноголосно ухвалила. що:

»Українська Національна Рада виконуючи право самоозначення Українського Народу проголошує торжественно зєднання з нинішнім днем Західньої Української Народньої Республіки

з Українською Народньою Республікою в одну одноцільну суверенну Народню Республіку.«*)

Водночас постановлено вислати делеґацію до столиці УНР — на святочні торжества святочного проголошення і формального переведення довершеної злуки. Делеґація мала рівночасно взяти участь у засіданнях Трудового Конґресу — українського парламенту, що мав розпочати свої наради в дні 23. січня 1919. року.

Дня 16. січня 1919. р. делеґація ЗУНР при-

---

*) **Дослівний текст звучить:**

„Ухвала Української Національної Ради з дня 3. січня 1919. р. про злуку Західно-Української Народної Республіки з Українською Народною Республікою.

Українська Національна Рада постановила:

Українська Національна Рада виконуючи право самоозначення Українського Народу, проголошує торжественно зєдинення з нинішним днем Західно-Української Народної Республіки з Українською Народною Республікою в одну, одноцільну, суверенну Народну Республіку.

Зміряючи до найскоршого переведення цієї злуки, Українська Національна Рада затверджує передвступний договір про злуку, заключений між Західно-Українською Народною Республікою і Українською Народною Республікою дня 1. грудня у Хвастові, та доручає Державному Секретаріятові негайно розпочати переговори з київським правительством для сфіналізування договору про злуку.

До часу, коли зберуться установчі збори зєдиненої Республіки, законодатну владу на території бувшої Західно-Української Народної Республіки виконує Українська Національна Рада.

До того ж самого часу цивільну і військову адміністрацію на згаданій території веде Державний Секретаріят, установлений Українською Національною Радою як її виконуючий орґан.

За Виділ Української Національної Ради:

Др. А. Горбачевський. Др. Петрушевич.

їхала до Києва. В склад делеґації входили: голова — д-р Лев Бачинський, д-р Бурачинський, полк. Дмитро Вітовський, чотар Дмитро Паліів, д-р Лонгин Цегельський, Андрій Шміґельський, Перфецький, Степан Витвицький, Сандуляк, Тимотей Старух, Павло Чайківський і інші. На двірці вітали делеґацію представники Штабу Осадного Корпусу: політичний референт Штабу Осадного Корпусу підполковник Юліян Чайківський і комендант Штабу сотник Іван Юріїв. Вислано на двірець на привітання рівнож почесну сотню з прапором і музикою. Святочною промовою вітав делеґацію на двірці підполк. Юліян Чайківський.

Делеґація заїхала на побут до Ґранд Готелю. Вечором після прибуття делеґації відбулася спільна вечеря делеґації і команди та Штабу Осадного Корпусу. Взяли участь у тій спільній вечері комендант і Штаб Осадного Корпусу: полковник Евген Коновалець, полковник Андрій Мельник, підполк. Юліян Чайківський, сотник Матчак і інші. Крім того взяли участь також представники Міністерства Закордонних Справ. Підчас вечері делеґати й присутні представники виголосили цілий ряд промов.

Офіційний орґан уряду »Україна« надрукував інтервю з головою делеґації д-ром Л. Бачинським. Побіч актуального зєдинення звернув д-р Бачинський увагу, що побажанням делеґації є, щоб увесь народ України зєднався в одну нерозлучну цілість для оборони української державности, щоб всі українські партії Української Народньої Республіки обєднались в тій цілі. Бо тільки сильні і сконсолідовані підстави та могутня національна свідома армія є певною запорукою розвитку Укра-

їнських Республік. Дуже прихильно її із щирокими коментарями приняла делеґацію та підготовку зєдинення столична київська преса.

Дня 19. січня 1919. р. в 12. год. взяла делеґація участь у величавому похороні поляглих під Мотовилівкою і в боях за Київ. Слідуючого дня, 20. січня 1919. р.. була присутня на спільному засіданні з Директорією і Радою Міністрів УНР.

3. СВЯТО ЗЄДИНЕННЯ.

„Він був мов жрець, спянілий
від молитви — Наш Київ —
Який молився за всю Вкра-
їну —
Прекрасний Київ".

П. Тичина „Золотий Гомін".

Це дійсно були дні, в яких пяніла душа й пяніли почування. Серед таких днів назрівав і надходив день святочного зєдинення.

Акт торжественного проголошення Соборности назначено на день 22. січня 1919. року на 12. годину дня на Софійській Площі. Цей день визначено та проголошено як всенаціональне свято. Був він вільний від науки по школах і від занять по урядах і інституціях і вільний від праці.

Київ — столиця прибрав у дні 22. січня святочний вигляд. Ціле місто прикрашене національними прапорами, килимами, відзнаками та державними гербами. Гарно удекоровано всі державні, міські та земські установи.

В день річниці проголошення самостійности IV. Універсалом УНР на Софійській Площі відбулася друга всеукраїнська національно-державна врочистість проголошення зєдинення.

Стояв морозний зимовий день, — як описували

депеші про хід Свята Зєднення.*) Дерева були покриті інеєм. Зі самого ранку місто прибрало святочний вигляд. Нижче подаємо дослівний опис згаданих депеш, що їх надавано в Києві для передачі по всіх землях і установах України. Вони описують вигляд столиці та звучать: »Доми прибрано національними прапорами й транспарентами, на бальконах домів повішені ковдри й полотна з яскравими українськими рисунками. Особливо гарно удекоровано доми на Софійській Площі і сусідніх вулицях. Зпоміж них відличається дім, в якім поміщається центральна контора телеґрафа й будинок київського ґуберніяльного земства. На бальконах цих домів було поміщено портрети й бюсти Шевченка, прибрані національними стрічками й прапорами. Тріюмфальну арку при вході з Володимирської вулиці на Софійську Площу було прибрано зверху, також і по боках старовинними гербами України й Галичини. По всій площі до стовпів було прибито різні герби українських ґуберній і плакати«. Вже в 9. год. ранку в усіх церквах відправлено в наміренні зєдинення Богослуження. Вже від самого ранку народ заляг усі вулиці, що провадять на Софійську Площу.

»В одинадцять годин ранку на площу, під звуки музики, почали приходити українські військові піхотні частини, артилерія і самострільні команди, що стали шпалірами з усіх чотирьох сторін площі. За військом поволі збиралась велика скількість народу, яка до початку урочистости за-

*) „Л. Ч. К.“ ч. І. 1937. „День 22. січня 1919. в Києві“. І. К.

повнила всю площу й сусідні вулиці; багато вилізло на дерева для того, щоб звідтам краще побачити урочистість. Почали поволі приходити різні делеґації й учні зі шкіл разом із учительським персоналом.«

»Розділенням по місцях делеґацій і всім церемоніялом урочистості завідував артист М. Садовський. Незабаром попереду війська уставились нові шпаліри з учнів, що приходили на площу з національними прапорами й з плакатами. Із численних делеґацій, що були присутні на урочистості, першими прийшли служачі залізниць з великим національним прапором, на якому було написано слова: »Слава Українським Героям«. Опісля почали приходити делеґації від окремих міністерських і інших установ і хрестні ходи зі всіх київських церков. Духовенство всіх церков збиралося в Софійському Соборі, де в цей час ішла Служба Божа, що її правив єпископ Черкаський Назарій разом зі соборним духовенством.

На площі робиться все тісніше й тісніше.

В 12. год. в колони проти Софійського Собору стають члени Трудового Конґресу на чолі з тимчасовою колеґією, делеґація від Галичини й Буковини, старшини українських галицьких полків, що знаходяться в Києві, і члени Національного Українського Союза. Занимають свої місця, коло місць призначених для членів Директорії, члени Ради Міністрів, з головою Ради Міністрів Чеховським на чолі. Тут стають також представники дипломатичного корпусу. Від 12. год. зі Софійського Собору на площу виходить і займає місце навколо опору збудованого там аналою духовенство з хоругвами на

чолі. З церковною процесією були архиєпископи: катеринославський — Агапит і єпископи: минський — Георгій, вінницький — Амврозій, черкаський — Назарій, канівський — Василь і уманський — Димитрій. Підчас цього здалека чути поклики »Слава!« в честь членів Директорії, що підїздять до площі на автомобілах. Поклики »Слава!« переливаються, робляться все дужчі. Скоро члени Директорії на чолі з головою Винниченком занимають свої місця. Військовий орхестр грає національний гимн. Чути нові поклики »Слава!«. На площі робиться тиша. Наступає самий урочистий момент сьогоднішнього свята. Ставши обличчям до членів Директорії, Державний Секретар Д-р Цегельський оповіщає таку грамоту Української Національної Ради про обєднання Західньої України з Східньою Україною:

»До Світлої Директорії Української Народньої Республіки у Києві.

Президія Української Національної Ради і Рада Державних Секретарів Західньої Української Народньої Республіки мають честь подати отсим до відома Світлої Директорії і Правительству Української Народньої Республіки, що Українська Національна Рада, яко найвищий законодатний орган Західньої Української Республіки, на торжественнім засіданні в Станиславові дня 3. січня 1919. р. одноголосно рішила, що слідує:

Українська Національна Рада, виконуючи право самоозначення Українського Народу, проголошує торжественно зєднання з нинішнім днем Західньої Української Народньої Республіки з Укра-

їнською Народньою Республікою в одну, одноцільну, суверенну Народню Республіку.«

Після відчитання грамоти Української Національної Ради д-ром Цегельським по всій Софійській Площі пролунали гучні оклики »Слава!«. Приходила велика історична хвиля, далекосягла своїми наслідками та своїм значінням. Віками розділений нарід чужим насильством і поневоленням засвідчував свою лучність і єдність і творив своє найвище добро — Самостійну Велику Державу. Україна збирала всі землі разом — Буковину, Карпатську Україну й Галичину й маркувала великий державний твір.

Вершком свята було відчитання грамоти про злуку, що звучала:

»В імені Української Народньої Республіки проголошує Директорія всьому українському народові велику подію в історії нашої Української Землі:

Дня 3. січня 1919. р. в місті Станиславові. Українська Національна Рада Західньо-української Народньої Республіки, як представниця волі всіх українців бувшої Австро-Угорщини і як найвищий їх законодатний орган, святочно проголосила зєдинення Західньо-Української Народньої Республіки з Українською Придніпрянською Народньою Республікою в одну, суверенну Народню Республіку.

Вітаючи з великою радістю цей історичний крок наших західніх братів, Директорія Української Народньої Республіки рішила приняти до відома це зєдинення і ввести його в життя, згідно

з умовами. які означено в рішенню Української Національної Ради з дня 3. січня 1919. р. Від нині зливаються в одно віками відділені одна від другої частини України — Галичина, Буковина. Закарпаття і Придніпрянська Україна в одну Велику Україну. Сповнилися відвічні мрії, для яких жили і за які вмірали найліпші сини України. Від нині є тільки одна независима Українська Народня Республіка. Від нині український народ, увільнений могутнім поривом своїх власних сил, має змогу обєднати всі зусилля своїх синів для створення нероздільної. независимої Української Держави. на добро й щастя Українського Народу.«

Підписано: Голова Директорії — В. Винниченко: Члени Директорії — Андрієвський. С. Петлюра. Швець. Макаренко.

Грімким голосом читають грамоту злуки: »В імені Української Народньої Республіки... проголошує Директорія велику подію в історії українських земель... зєднання в одну суверенну Народню Республіку — чути поодинокі слова — Від нині зливають в одно віками відділені одна від другої частини України. Від нині Український Народ. визволений могутнім поривом своїх власних сил. має змогу обєднати всі змагання своїх синів для створення нероздільної. незалежної Української Держави на добро і щастя Українського Народу!..«

Опісля відслужено благодарний молебен. що був закінчений святочним многоліттям Українському Народові та Урядові.

Хвиля найвищого святочного піднесення. Дияконі в чотирьох сторонах площі глибокими звуч-

ними басовими голосами проголошують грамоту народові. Після того орхестра грає національний гимн. Свято в найвищому зеніті. Наступає святочна дефіляда, що її провадить полковник Січових Стрільців Іван Чмола. »Струнκими лавами проходять під звуки бадьорого маршу частини дивізії Січових Стрільців«, за ними довгі колони шкіл, професорські колегії та інші шкільні та громадянські орґанізації.

На святі взірцевий порядок, який вдержував відділ полевої варти та комендантська сотня під командою коменданта Штабу Осадного Корпусу.

4. ТРУДОВИЙ КОНҐРЕС.

Святочно проголошене дня 22. І. 1919. р. зєдинення мав ратифікувати т. зв. »Трудовий Конґрес«, верховний законодатний орґан всієї України й це мало бути остаточне так де юре, як і де факто вирішене зєдинення.

Підготовка виборів депутатів на Трудовий Конґрес розпочалася вже в перших днях січня 1919. р. В тій цілі вироблено відповідну »Інструкцію для виборів на Конґрес Трудового Народу України«, яку дня 5. січня 1919. р. затвердила Директорія. Згідно з »Інструкцією« Конґрес мав складатися з 593 депутатів від селянства, робітництва та трудової інтеліґенції*) після слідуючого розподілу по ґуберніях:

Ґубернії	Число депутатів від селянства	робітництва	трудов. інтеліґ.	Разом
1) Київщина	50	12	5	67
2) Поділля	47	8	4	59
3) Харківщина	50	11	4	65
4) Херсонщина	37	11	4	52
5) Волинь	46	10	4	60
6) Чернігівщина	42	9	3	54
7) Полтавщина	46	8	4	58

*) П. Христюк, IV.—59.

Ґубернії	Число депутатів від селянства	робітництва	трудов. інтеліґ.	Разом
8) Катеринославщина	31	12	3	46
9) Таврія	14	3	1	18
10) Холмщина, Підляшшя і Поліська окр.	14	4	1	19
11) Всеукраїнський залізничий зїзд	—	20	—	20
12) Всеукраїн. почтово-телеґраф. зїзд	—	10	—	10
Разом	377	118	33	528
13) Від Західньої Української Народньої Республіки (Галичина, Буковина та Карпатська Україна)				65
Разом				593

Окреме представництво в Трудовому Конґресі призначила »Інструкція« залізничникам і почтовикам тому, що службовці згаданих ресортів відзначились особливими революційними заслугами підчас боротьби з гетьманщиною.

Вибори отже депутатів на Трудовий Конґрес мали бути куріяльні. Від селянства мали вони переводитись на повітових селянських зїздах, на яких мали вибирати представники »безземельних і тих трудових селян, які до Великої Української Революції обробляли свою або заарендовану землю власними силами, не користуючись постійно чужою працею«. Як бачимо, то вже саме підчеркування соціяльного стану виборців було цілковито

під впливом соціялістичних навчань. Представників мали вибирати безземельні та згадані трудові селяни на »сільських сходах«. Робітництво ж мало вибирати своїх представників на робітничих ґуберніяльних зїздах. На ґуберніяльних зїздах мали брати участь і вибирати представники »від робочих, вибрані на заводах, фабриках, майстернях, конторах та інших галузях праці, а також від ремісників, які не визискують чужої праці«. Представників трудової інтеліґенції мали вибирати ґуберніяльні збори трудової інтеліґенції, зложені з представників »від робітників на ниві народньої освіти і служащих в народніх кооперативах, земських та міських самоврядуваннях, та інших установах державних, громадських і приватних«. У виборах уповноважених на ґуберніяльні зїзди мали право брати участь »лише ті робітники інтелектуальної праці, котрі не визискують самі і не допомагають другим визискувати чужу працю і не володіють майном, яке приносить нетрудові доходи«.

Виборчі права активні й пасивні мали тільки громадяни Української Народньої Республіки, обох полів, не молодші 21. року, що не були позбавлені прав судом за карні проступки.

Трудовий Конґрес розпочав свої наради другого дня після святочного проголошення зєдинення, цебто 23. січня 1919. року. Наради відбувалися в будинку київської опери й тривали до дня 28. січня 1919. року. На своїому першому засіданні в дні 23. січня 1919. р. у присутності понад 300 делеґатів і делеґації Галичини, Буковини та Карпатської України — ратифікував Конґрес одноголосно

обі постанови Української Національної Ради з дня 3. січня і Директорії з дня 22. січня 1919. р.

На своїому ж останньому засіданні в дні 28. січня 1919. р. Трудовий Конґрес рішив покликати й доповнити Директорію заступником Західньої України. Рівночасно з огляду на непевне й неспокійне внутрішнє та зовнішнє положення наділив Конґрес Директорію неограниченою законодатною і виконною владою. що рівнялася диктаторській. На закінчення видав Конґрес окремий універсал про згадані постанови до українського народу.

На основі постанов Конґресу Виділ Української Національної Ради іменував президента д-ра Евгена Петрушевича членом Директорії.

Цим завершився процес злуки західньо-українських земель зі східніми. Українська ж Національна Рада у висліді сформулувала назву Західньо-Української Народньої Республіки на »Західня Область Української Народньої Республіки«, — а її державним гербом ставав »тризуб«. замість золотого льва на блакитному тлі.

* * *

Акт зєдинення з дня 22. січня 1919. р. створив новий правний стан. що триває правно і до нинішнього дня. Бо зєдинення. раз правно встановлене, існує як правний факт незмінно й у тому лежить його величезна історична вага. Україна зєдинена днем 22. січня 1919. р. існує правно як така й досі!